

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/31/2023
Identifikačné číslo spisu:	6722201822
Dátum vydania rozhodnutia:	02.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6722201822.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ P. D., narodenej XX. P. XXXX, D., E. XX, 2/ F. D., narodeného XX. Q. XXXX, D., J. A. 2, proti žalovanej Q. B., narodenej XX. Q. XXXX, A., W. XXX/X, o zaplatenie 600 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 13C/22/2022, o návrhu žalovanej na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 13C/22/2022 Mestskému súdu Bratislava IV n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 13C/22/2022 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalovanej na prikázanie veci na Mestský súd Bratislava IV z dôvodu vhodnosti. Žalovaná argumentovala predovšetkým zásadou hospodárnosti na podklade toho, že má zdravotne znevýhodnené dieťa, ktoré jej bolo zverené do výlučnej osobnej starostlivosti, pričom ho každý deň vozí do školy a po skončení vyučovania ho berie domov. Žalovaná uviedla, že z uvedeného dôvodu je jej veľmi náročné cestovať do Zvolena z Bratislavy a späť.

2. Žalobcovia nesúhlasili s návrhom žalovanej na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti, nakoľko mali za to, že samotný návrh žalovanej nie je ničím relevantným podložený, je bez preukázania tvrdených skutočností a jedná sa len o snahu žalovanej predlžovať súdne konanie. Zároveň poukázali na to, že nie sú dané dôvody na prelomenie práva na zákonného sudcu a prikázanie veci súdu v Bratislave by konanie len znehospodárnilo a predĺžilo, čo je protichodné významu prikázania veci z dôvodu vhodnosti.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej

inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Zvolen ako príslušnému súdu a Mestskému súdu Bratislava IV, ktorému sa má vec prikázať, posudzoval opodstatnenosť dôvodov prikázania veci inému okresnému súdu z dôvodu vhodnosti.

5. Prikázanie veci/sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (alebo účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitej veci inému súdu, len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku, a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom).

6. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov konania, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalších účastníkov konania. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre delegáciu má samozrejme i stanovisko ostatných účastníkov konania.

7. Najvyšší súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v danom prípade tu neexistuje okolnosť odôvodňujúca prikázanie v e c i Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti. Žalovaná odôvodňovala vhodnosť jej navrhovanej delegácie sporu starostlivosťou o svojho znevýhodneného syna a vzdialenosťou cestovať do Zvolena. Skutočnosť, ktorou žalovaná odôvodnila vhodnosť jej navrhovanej delegácie sporu, nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné jej návrhu vyhovieť. Miesto pobytu strany, resp. sídlo právneho zástupcu, či prekonanie väčšej vzdialenosti za účelom dostavenia sa na príslušný súd a vynaloženie vyšších výdavkov, nepredstavuje výnimočný dôvod, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Napokon strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu zohľadňujúc aj jeho sídlo, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že účastník konania musí prekonať medzi miestom svojho trvalého pobytu a sídlom vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je preňho spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými problémami, sú okolnosťami bežnými a samé osebe neodôvodňujú prikázanie veci inému súdu. Teda miesto pobytu niektorej zo strán sporu/účastníka konania, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa osobne súdneho procesu nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Navyše, žalobcovia v danom prípade vyslovili nesúhlas s návrhom žalovanej na prikázanie sporu.

8. Najvyšší súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu žalovanej

nevyhovel.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.